загальносвітовою проблемою інформаційного пресингу й токсичності загальнодоступної інформації.

Нова реальність диктує пріоритет умінь і технологій управління інформацією, а саме процесами селекції, верифікації та трансляції інформації, створення інформаційних мета-образів, технологіями інформаційного впливу на громадську думку та поведінку, захисту інформації й захисту від інформації.

Крім того, до цих пір недостатньо вивченим, але надзвичайно важливим фактором створення нових моделей соціальної та професійної взаємодії стає інформаційна логістика. Концептуалізація інформаційної логістики у вимірах сучасної інформології може стати перспективним вектором розвитку всієї системи сучасного соціогуманітарного знання.

Також окремих досліджень вимагає розгляд психологічних та соціологічних аспектів здійснення інформаційно-сервісної діяльності, впливу цифровізації на повсякденне буття людини в короткостроковій і довгостроковій перспективах тощо.

Отже, інформаційно-сервісна діяльність в сучасному онлайн-просторі може розглядатися в новітній соціокультурної парадигмі як особливий інтеграційний тип соціальної комунікації, що об'єднує практики аналітико-синтетичної обробки інформації, соціального моніторингу, професійної диспетчеризації інформаційних потоків, захисту й збереження інформації в різних форматах і видах.

ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗАХИСТ ДОКУМЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Парафійник Н.І. канд.філос.наук, доц.
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

З давніх часів людству доводилось вирішувати проблему зберігання інформації, накопиченої багатьма поколіннями. Ця проблема не втратила свою актуальність і сьогодні. Більшість документів накопичених людством – це документи матеріальною основою яких є папір. З кожним роком збільшується обсяг інформації на паперових носіях, що надходять в бібліотеки і архіви для зберігання. Як це не здається парадоксальним, але з удосконаленням технологій виробництва паперу довговічність його знижується. Папір, який використовується сьогодні, менш тривкий по зрівнянню з папером XIX ст. Довговічність папірусу не можливо порівняти з жодним видом паперу. Відомо, що у Паризькій національній бібліотеці зберігається свиток папірусу, якому приблизно 5500 років. Невипадково видання останніх років стають більш рідкісними, чим інкунабули (книги, які надруковані від початку книгодрукування 1445р. до 1 січня 1501 р.). Багато сортів паперу, які

застосовуються нині недовговічні, особливо це стосується періодичних видань.

У фондах закладів документно-інформаційної системи (бібліотеках, архівах) України зберігаються документи на різних носіях: паперових, плівкових, електронних. Переважна більшість документів виконані на паперових носія. До них відносять всі документи діловодства, науково-технічна документація, книги, журнали, газети, рукописи.

Для забезпечення довготривалого використання документів великого значення набуває їх правильне збереження. Збереження документа – стан документа, що характеризується мірою утримання експлуатаційних властивостей (міцності, еластичності зносостійкості складових документ матеріалів). Це – показник придатності документа для використання і постійного зберігання. Забезпечення збереження документів – комплексна проблема. Вона передбачає вирішення багатьох різноманітних питань (правових, організаційних, фінансових, науково – методичних, матеріально – технічних, кадрових), найважливішими з яких є профілактичні, а саме: підтримка стабільного режиму зберігання, дотримання правил використання документів і запобігання надзвичайним ситуаціям. Збереження документів є необхідною умовою забезпечення доступності інформації для користувачів у різних закладах документно-інформаційної комунікаційної системи. Збереження цілісності документів для їх використання є одним з головних пріоритетів професійної діяльності співробітників документно-інформаційних закладів.

Вирішити питання захисту інформації й одночасно зробити її широко доступною для користувачів можна таким чином: шляхом збереження власне документа як носія інформації; шляхом збереження інтелектуального змісту документа й організації доступу до нього. Реалізація першого шляху здійснюється за допомогою заходів превентивної консервації, реставрації документів, другого – за допомогою переформатування, тобто переведення інформації на інші носії, які мають більш тривалий термін зберігання, ніж папір, та дозволяють забезпечити зручний доступ до інформації. У сучасних умовах це завдання реалізується за рахунок створення мікрофільмів, мікрофіш та електронних копій паперових оригіналів.

Сучасні комп'ютерні технології забезпечують здійснення оцифровування інформації, яка зафіксована на матеріальному носієві. У свою чергу електронні (цифрові) зображення можуть бути виведені на дисплей комп'ютерного монітора та роздруковані на паперовому носії, дані з оцифровування зберігаються на магнітних або оптичних дисках.

Оцифровування забезпечує швидкий доступ до інформації одночасно великої кількості користувачів, виконуючи при цьому функцію загальнодоступності. До недоліків оцифровування слід віднести: невирішеність питання довговічності електронних носіїв через порівняно невеликий термін використання електронних технологій для копіювання та зберігання документної інформації, високу вартість технологій перетворення та пошуку інформації; швидке старіння комп'ютерних технологій та необхідність заміни систем кожні три – п’ять років, що не гарантує повноцінного перенесення інформації з обладнання старого покоління на нове; існування проблеми шкідливого впливу опромінення та тепла на документ, що утворюються при роботі обладнання, а також розвитку механічних пошкоджень документа при використанні планшетних сканерів.

Цифрова технологія вважається перспективною для зберігання інформації в найбільш компактному форматі, а також для швидкого передавання великих обсягів документної інформації широкому загалу користувачів одночасно. Сучасні інформаційні технології дозволяють зберігати інформацію в електронній (у тому числі цифровій) оптичній або іншій формі на відповідних машинних носіях, з яких інформацію може зчитувати комп’ютер і відображувати її у візуальному вигляді на відповідному екрані.

Забезпечення довгочасного збереження особливо цінних документів є складним, багатоаспектним завданням кожної бібліотеки, архіву й заслуговує на особливу увагу. Його вирішення потребує всебічного урахування таких факторів, як потенційна тривкість і природне старіння матеріалів та засобів запису інформації; доцільність відновлювально-реставраційних робіт; особливість зберігання, використання та копіювання. Процес старіння документів залежить від фізико – хімічних процесів від природи матеріального носія інформації й засобів її нанесення, умов зберігання та використання.

Сучасний етап розвитку документно-комунікаційної системи пов'язаний з комп'ютеризацією, при цьому традиційні види документів зберігаються в інформаційному суспільстві поряд з нетрадиційними носіями інформації, збагачуючи і доповнюючи один одного. Сьогодні для вирішення проблеми зберігання інформації застосовуються інформаційні технології, які забезпечують доступ до інформації, знань, культурних цінностей держави й суспільства за допомогою відповідних технічних засобів.

Проблема збереження інформації не втрачає своєї актуальності з появою електронних носіїв. Збереження інформації на електронних носіях потребує – вирішення проблем не тільки фізичного збереження

носія, але й боротьби з комп'ютерними вірусами. Пошук нових способів збереження інформації продовжується.